

عنوان مقاله:

جستاری درباره برخی اشاره های نظامی به کتاب ها و کسان در اسکندرنامه

محل انتشار:

مجله متن شناسی ادب فارسی، دوره 16، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

محبوبه مسلمی زاده - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گیلان، رشت، ایران

خلاصه مقاله:

اسکندر مقدونی یکی از چهره های تاریخی است که داستان زندگی و ماجراجویی ها و لشکر آرایی هایش در نظم و نثر فارسی چنان بازتاب گسترده ای دارد که بعضی از شاعران سترگ فارسی، از جمله نظامی گنجوی در اسکندرنامه نیز بدین موضوع توجه کرده اند. اسکندرنامه بزرگ ترین اثر نظامی از لحاظ حجم و دارای دو بخش «شرف نامه» و «اقبال نامه» است. بسیاری از داستان ها و حکایت های خمسه نظامی و به ویژه اسکندرنامه برگرفته از شماری از منابع شفاهی و کتبی و متون تاریخی و داستانی و افسانه و اسطوره و مانند آنها به زبان فارسی و عربی و دیگر زبان هاست که نظامی به شیوه خاص خود، مستقیم و غیرمستقیم اشاراتی به آنها داشته است. به طور مسلم نظامی برای شکل دادن داستان اسکندر، به دانسته های خود و آثار و منابع موجود اتکا و استناد داشته است. این نوشتار به روش توصیفی و تحلیل محتوا در پی آن است تا از گفته ها و اشاره های مستقیم و نامستقیم نظامی در اسکندرنامه، به معرفی منابع مورد استفاده او دست یابد. یافته ها بیانگر آن است که نظامی ضمن احاطه بر علوم مختلف و زبان های دیگر به ویژه عربی، به آثار تاریخی، جغرافیایی، ادبی، فلسفی و عرفانی ملل دسترسی داشته و بخش بزرگی از روایات و حکایات و رویدادهای اسکندرنامه او برگرفته از همین آثار یا برگردان آن هاست که با هنر و فن بیان خود آراسته و پیراسته و منظوم ساخته و گاه تغییراتی در آنها ایجاد کرده است.

کلمات کلیدی:

اسکندرنامه، نظامی گنجوی، منابع، شرف نامه، اقبال نامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1947409>

